

Enheten Juridik
Martin Lindeblad
Verksjurist
0104-88 76 02
martin.lindeblad@arbetsformedlingen.se

Datum
2015-12-08

Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 Stockholm

Betänkandet SOU 2015:83 Översyn av lex Laval (dnr A2015/02501/ARM)

Sammanfattning

Arbetsförmedlingen har inga invändningar mot utredningens förslag. I frågan om rättsverkningarna av ett utstationeringskollektivavtal föreslår myndigheten dock ett tillägg. Tillägget bör placeras i 5 b § i förslaget till ändrad utstationeringslag och ange att även lagstiftning inom det arbetsmarknadspolitiska området undantas från principen att utstationeringskollektivavtal inte får rättsverkningar i förhållande till det allmänna.

Avsnitt 14.9.2 Kollektivavtalsverkningarna begränsas efter stridsåtgärder eller varsel om sådana åtgärder.

Verkningar i förhållande till det allmänna

Enligt utredningsförslaget (sid. 296) kan det föreskrivas ett undantag från regeln att utstationeringsavtal inte ska innebära skyldigheter för den utstationerande arbetsgivaren i förhållande till det allmänna, om det skulle uppkomma något fall där en sådan skyldighet är nödvändig.

Arbetsförmedlingen menar att det kan visa sig nödvändigt med en sådan undantagsbestämmelse beträffande det arbetsmarknadspolitiska regelverket. I så fall kan undantaget införas som ett tillägg till den föreslagna lagtexten såsom beskrivs ovan.

Anledningen till att frågan uppkommer är att det inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten finns exempel på att det för en kollektivavtalslutande arbetsgivare uppstår förpliktelser i förhållande till det allmänna till följd av tecknat kollektivavtal. Till exempel föreskrivs i 8 § första stycket i förordningen (2006:1481) om stöd för nystartsjobb att stöd endast lämnas under förutsättning att arbetsgivaren

intygar att lön lämnas enligt kollektivavtal (eller är likvärdig med branschens kollektivavtal). En motsvarande regel finns i 38 § förordningen (2015:503) om särskilt anställningsstöd. Sistnämnda bestämmelse är relevant i sammanhanget, eftersom 7 § lagen (2000:625) om arbetsmarknadspolitiska program anger att den är att anses som arbetstagare som tar del av ett arbetsmarknadspolitiskt program som gäller anställning med anställningsstöd.

Det är i följande situation som de ovannämnda bestämmelserna kan för den utstationerande arbetsgivaren ge upphov till skyldigheter, i förhållande till det allmänna, som inte bör inskränkas.

Den utländska arbetsgivaren har ett filialkontor i Sverige och efter stridsåtgärder tecknas ett och samma kollektivavtal både för till Sverige utstationerad arbetskraft enligt 3 § p 2 utstationeringslagen och för arbetstagare som vanligen arbetar i Sverige och som arbetar på samma arbetsplats som den utstationerade personalen. Det förutsätts att ett sådant kollektivavtal som både reglerar villkoren för utstationerad arbetskraft och för arbetstagare som vanligen arbetar i Sverige anses vara ett utstationeringsavtal. Arbetsgivaren ansöker härfter om stöd för nystartsjobb. Efter att Arbetsförmedlingen beslutat om anvisning till programmet särskilt anställningsstöd kan även sådant stöd ges till arbetsgivaren. När arbetsgivaren sedan intygar att lön utgår enligt det kollektivavtal arbetsgivaren är part i har kollektivavtalsbundenheten resulterat i en förpliktelse mot det allmänna. Förpliktelsen består i att arbetsgivaren är skyldig att vidmakthålla kollektivavtalet under hela stödperioden. Om arbetsgivaren underlåter detta kan stödet återkrävas enligt bestämmelserna i 19 a § och 51 § i förordningarna om stöd för nystartsjobb respektive särskilt anställningsstöd.

Oavsett om ett sådant återkrav ska anses vara grundat på själva kollektivavtalet eller på den oriktiga uppgiften om att kollektivavtalet vidmakthållits innebär de nyssnämnda bestämmelserna om återkrav en förpliktelse för arbetsgivaren i förhållande till det allmänna. Eftersom denna förpliktelse i sin tur kan härledas till utstationeringsavtalet kan det visa sig vara nödvändigt att undanta dessa återkravsregler från principen att utstationeringskollektivavtal tillkomna efter stridsåtgärder inte ska medföra förpliktelser mot det allmänna.

På Arbetsförmedlingens vägnar

Mikael Sjöberg
Generaldirektör

Martin Lindeblad
föredragande

Beslut i ärendet har fattats av generaldirektör Mikael Sjöberg. Ärendet har föredragits av verksjurist Martin Lindeblad. I den slutliga handläggningen av ärendet har förvaltningsdirektör Anders Persson och verksamhetsamordnare Håkan Persson deltagit.